

'DOK 12' in Alblasserdam

Onderzoek Luchtkwaliteit

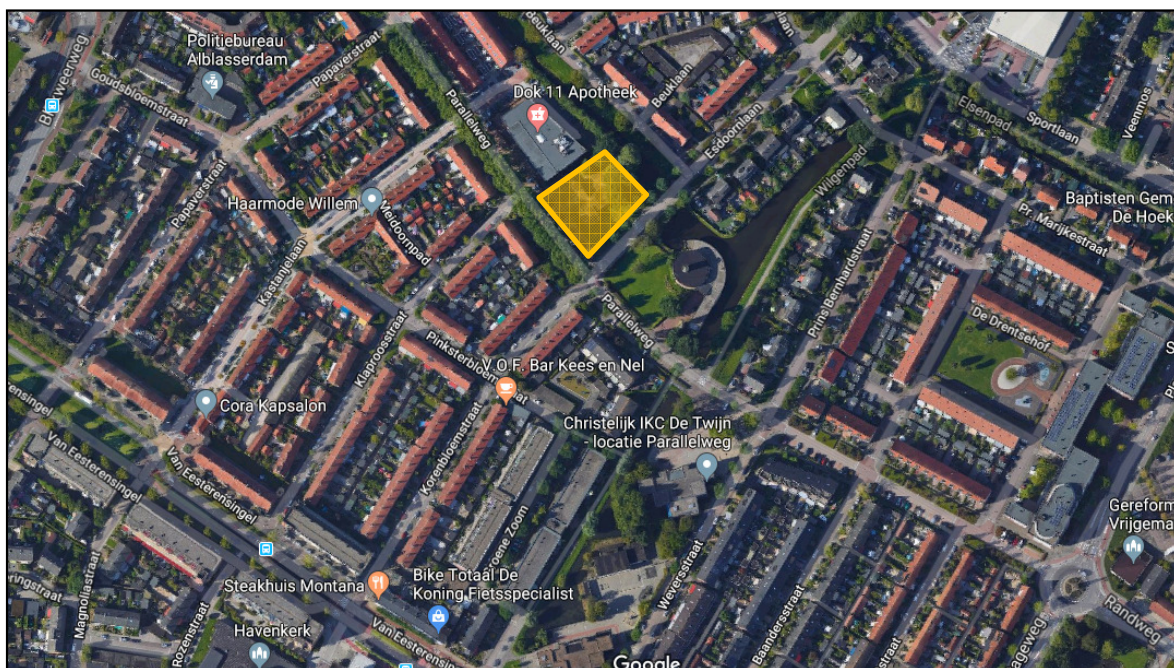
Datum: 10 juni 2022

Kenmerk: NOT221607-146-22

Inleiding

De gemeente Alblasserdam heeft het voornemen om op aan de Parallelweg 9 in Alblasserdam nieuwbouw te realiseren. Het huidige schoolgebouw, waarin een voormalige kinderdagverblijf was gehuisvest, zal daarvoor worden geamoveerd. In de nieuwbouw zal op de begane grond en eerste verdieping plaats worden geboden aan maatschappelijke partners die werkzaam zijn in de zorg- en welzijnssector. Gedacht moet worden aan een huisarts, tandarts en apotheek. Op de eerste, tweede en derde verdieping is ruimte voor in totaal 15 appartementen.

De planlocatie van het plan met de naam 'Dok 12' is weergegeven in figuur 1.1.

Figuur 1.1: Situering planlocatie 'Dok 12' aan de Parallelweg 9 in Alblasserdam

De gemeente Alblaserdam heeft samen met Brand BBA Architecten een voorlopig ontwerp opgesteld. In figuur 2 is hiervan een impressie gegeven.

Figuur 1.2: Impressie voorlopig ontwerp plan 'Dok 12' in Alblaserdam (bron: Brand BBA architecten)

Voor realisatie van het plan is een wijziging van het bestemmingsplan nodig. Wissing BV uit Barendrecht voert voor de gemeente de benodigde werkzaamheden uit en stelt voor het plan de ruimtelijke onderbouwing op. Voor deze ruimtelijke onderbouwing is onder meer inzicht gewenst in de consequenties van het plan ten aanzien van de luchtkwaliteit. De effecten van het plan op de uitstoot van vervuilende stoffen door wegverkeer moeten worden beschouwd. Voor het plan(gebied) dient te worden aangetoond dat er wordt voldaan aan de wettelijke normen voor de concentraties stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}) en ultra fijn stof ($\text{PM}_{2,5}$).

In opdracht van Wissing heeft BuroDB het benodigde onderzoek luchtkwaliteit uitgevoerd. De bevindingen van het onderzoek zijn in deze notitie beschreven.

Planlocatie

De planlocatie ligt aan Parallelweg 9 in Alblaserdam. Dit is een 30 km/uur-weg die de verbinding vormt tussen de Blokweerweg aan de westzijde en de Plantageweg en Randweg aan de oostzijde. Ter plaatse van de planlocatie behoren de direct omliggende wegen allemaal tot een 30 km/uur-gebied. De wegen zijn bestraat met klinkers en op de kruisingen voorzien van (snelheidsremmende) plateaus.

In de omgeving zijn de Randweg en de Blokweerweg de dichtstbijzijnde 50 km/uur-wegen. De Randweg ligt op een afstand van circa 320 meter ten oosten van de planlocatie. Ten westen van de planlocatie ligt de Blokweerweg, op een afstand van circa 280 meter.

Ten zuiden van de planlocatie ligt de rijksweg A15 op een afstand van bijna 1.100 meter.

Luchtkwaliteit

In Titel 5.2 Luchtkwaliteitseisen van de Wet Milieubeheer (Wm) zijn bepalingen en voorschriften opgenomen betreffende de luchtkwaliteit in Nederland. Bestuursorganen dienen op grond van artikel 5.16, eerste lid Wm, bij de uitoefening van in het tweede lid limitatief opgesomde bevoegdheden of toepassing van wettelijke voorschriften, die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit, gebruik te maken van een of meer van de volgende gronden:

- a. een project leidt niet tot overschrijding van een grenswaarde;
- b. een project leidt per saldo tot gelijk blijven of verbetering van de luchtkwaliteit;
- c. een project draagt "niet in betekenende mate" bij aan de concentratie van een stof;
- d. een project is genoemd of past binnen het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of binnen een regionaal programma van maatregelen.

Het NSL werd op 1 augustus 2009 van kracht en had een looptijd van 5 jaar. Op 12 december 2013 is het NSL verlengd tot 1 januari 2017. Daarna is het voor een tweede keer verlengd tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Het verkeer is een belangrijke bron van luchtverontreiniging. Alhoewel de Wet Milieubeheer voor meer stoffen grenswaarden stelt, zijn, in ieder geval als gevolg van het verkeer, drie stoffen van belang:

- stikstofdioxide (NO₂);
- fijn stof (PM₁₀);
- ultra fijn stof (PM_{2,5}).

De concentratie van deze stoffen wordt getoetst op basis van jaargemiddelde concentraties. De grenswaarde voor NO₂ en PM₁₀ bedraagt 40 µg/m³ en voor PM_{2,5} is de grenswaarde 25 µg/m³ als jaargemiddelde concentratie. Voor PM₁₀ geldt verder een daggemiddelde grenswaarde van 50 µg/m³ welke maximaal 35 dagen per jaar overschreden mag worden.

In de "Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)" (NIBM) zijn de omstandigheden vastgelegd voor het gebruik maken van grond 'c' zoals hiervoor aangegeven. Ten aanzien van woningbouwlocaties is in deze ministeriele regeling vastgelegd dat een project niet in betekenende mate bijdraagt als het project minder dan 1.500 woningen betreft.

Het project 'Dok 12' in Alblasserdam telt in de maximale variant een totaal van vijftien woningen, een apotheek, een huisartsenpraktijk met drie behandelkamers en een tandartsenpraktijk met vijf behandelkamers. Hiermee is het wettelijk gezien niet nodig om voor de uitoefening van de bevoegdheden de gevolgen voor de luchtkwaliteit door het plan vast te stellen. Voor het plan zijn de effecten op de luchtkwaliteit onderzocht in het kader van goede ruimtelijke ordening.

Met de realisatie van het plan en de bouw van de zorgplint met vijftien nieuwe woningen verandert de ruimtelijke situatie en daarmee ook de situatie op de weg. Een verwachte toename van het verkeer op wegen rondom het plangebied kan invloed hebben op de leefbaarheid langs die wegen. Ten behoeve van de ruimtelijke onderbouwing van het plan is een onderzoek naar de effecten voor de luchtkwaliteit uitgevoerd. Deze effecten zijn vervolgens beoordeeld in de lijn van de geldende wetgeving.

Bij de beoordeling is naar twee aspecten van de luchtkwaliteit gekeken. Enerzijds de toets van de concentraties luchtverontreiniging als gevolg van de extra verkeersbewegingen door het plan. Hierbij wordt aangegeven of het plan al dan niet in betekenende mate (NIBM) bijdraagt aan een verslechtering van de luchtkwaliteit. Anderzijds de beoordeling van de (totale) concentraties stoffen ter plaatse van het plangebied. Hiermee is getoetst aan de gelende grenswaarden uit de Wet Milieubeheer.

Toets NIBM

Het plan omvat de sloop van het voormalig kinderdagverblijf en de realisatie van nieuwbouw van vier bouwlagen met circa 774 m² bvo zorgfuncties en vijftien appartementen. Uit het voor het plan uitgevoerde verkeersonderzoek¹ volgt dat door het plan er per saldo sprake zal zijn van een toename van maximaal 323 autoritten per etmaal op de Parallelweg. Op de overige omliggende wegen zal deze toename, door verspreiding van het verkeer, lager zijn.

Met behulp van de NIBM-tool van het Kenniscentrum Infomil is op globale wijze beoordeeld of met deze verwachte verkeerstoename er sprake is van een al dan niet in betekenende mate bijdrage van het plan aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Gebruik is gemaakt van de laatste versie van de NIBM-Tool (versie 2022). In figuur 2 is de berekening gepresenteerd.

Het aandeel vrachtverkeer in het plangebonden verkeer is minder dan vier procent. Bij de berekening luchtkwaliteit is uitgegaan van een hoger percentage vrachtverkeer van 5%. Dit kan worden gezien als een worst case-uitgangspunt.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2022		
Jaar van planrealisatie		2022
Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		323
Aandeel vrachtverkeer		5,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,36
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,06
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig		

Figuur 2: Berekening NIBM-tool

Het resultaat van deze (worst case) berekening met de NIBM-tool geeft aan dat het plan hiermee niet in betekenende mate bijdraagt. De bijdrage van het extra verkeer op de concentratie NO₂ is maximaal 0,36 µg/m³. De bijdrage van het extra verkeer op de concentratie PM₁₀ is 0,06 µg/m³. De grenswaarde van 1,2 µg/m³ wordt daarmee in beide gevallen niet overschreden.

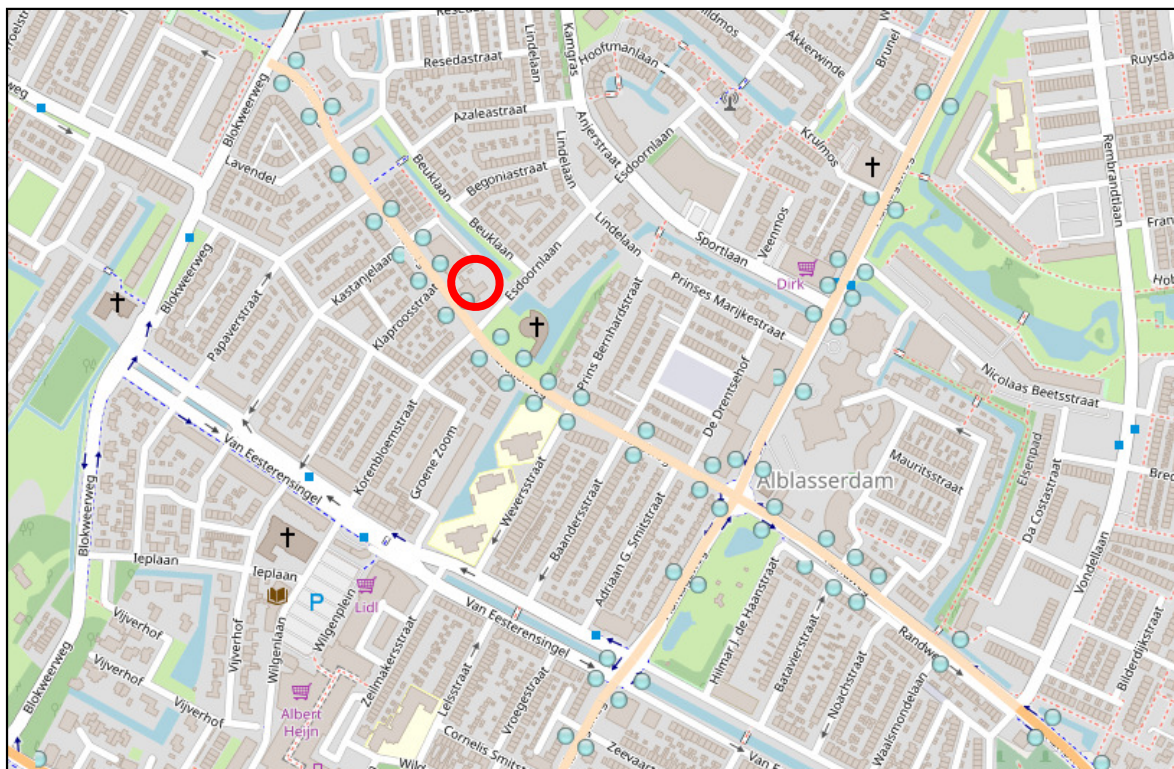
Het resultaat van deze (worst case) berekening met de NIBM-tool geeft aan dat het plan hiermee niet in betekenende mate bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit.

¹ Rapport "Dok 12" in Alblasserdam, Verkeerskundige analyse' van BuroDB met kenmerk RPT221607-146-02 d.d. 27 september 2022

Beoordeling concentraties stoffen

Voor heel Nederland zijn per vierkante kilometer de (heersende) achtergrondconcentraties van NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} bekend. Deze worden jaarlijks bijgehouden en bijgesteld in de zogenaamde GCN (Grootschalige concentratie- en depositiekaarten Nederland).

Met behulp van de Monitoringstool van het NSL (versie 2021) zijn de achtergrondconcentraties stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀) en ultra fijn stof (PM_{2,5}) langs de wegen rondom de planlocatie bepaald. In de omgeving van het plangebied zijn de Parallelweg, de Plantageweg en de Randweg in de Monitoringstool opgenomen. In figuur 3 is dit weergegeven. In het onderzoek is ook de rijksweg A15 meegenomen.

Figuur 3: Situering planlocatie 'Dok 12' op kaart van de NSL-Monitoringstool

Stikstofdioxide

Voor de maatgevende locaties langs de vier genoemde wegen in de omgeving van de planlocatie de (maatgevende) achtergrondconcentraties stikstofdioxide bepaald. Daarbij is uitgegaan is van de worst case-situatie; de situatie in 2020.

In tabel 1 zijn de achtergrondconcentraties stikstofdioxide weergegeven.

Weg	Concentratie stikstofdioxide in $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Rijksweg A15	27,4
Parallelweg	18,3
Plantageweg	18,0
Randweg	18,0

Tabel 1: Overzicht achtergrondconcentraties stikstofdioxide

Uit tabel 1 volgt dat de achtergrondconcentratie NO₂ rond de planlocatie van 'Dok 12' in maatgevend jaar 2020 maximaal 27,4 µg/m³ bedraagt. Dit is op de locatie vlakbij de Noordtunnel.

De achtergrondconcentraties stikstofdioxide voldoen langs alle wegen aan de geldende wettelijke norm van maximaal 40 µg/m³. De toename van de concentratie NO₂ als gevolg van het plan is circa 0,36 µg/m³. Deze verhoging leidt niet tot een normoverschrijding. De planlocatie voldoet daarmee zowel in de huidige situatie als in de plansituatie aan de wettelijke norm.

Fijn stof

In tabel 2 zijn de achtergrondconcentraties fijn stof ter plaatse van de planlocatie weergegeven.

Weg	Concentratie fijn stof in µg/m³
Rijksweg A15	18,2
Parallelweg	17,1
Plantageweg	17,4
Randweg	17,3

Tabel 2: Overzicht achtergrondconcentraties fijn stof

Uit tabel 2 volgt dat de achtergrondconcentratie PM₁₀ rond de planlocatie in 2020 maximaal 18,2 µg/m³ is. Dit voldoet (ruim) aan de wettelijke norm van maximaal 40 µg/m³.

De toename van de concentratie PM₁₀ als gevolg van het plan is (afgerond) 0,06 µg/m³. Daarmee voldoet de planlocatie zowel in de huidige situatie als in de plansituatie ruim aan de wettelijke norm voor fijn stof.

Ultra fijn stof

In tabel 3 zijn de achtergrondconcentraties ultra fijn stof (PM_{2,5}) ter plaatse van de planlocatie weergegeven.

Weg	Concentratie ultra fijn stof in µg/m³
Rijksweg A15	10,0
Parallelweg	9,5
Plantageweg	9,7
Randweg	9,6

Tabel 3: Overzicht achtergrondconcentraties ultra fijn stof

Uit tabel 3 volgt dat de achtergrondconcentratie PM_{2,5} rond de planlocatie in 2020 maximaal 10,0 µg/m³ is. Dit voldoet (ruim) aan de wettelijke norm van maximaal 25 µg/m³.

De toename van de concentratie PM_{2,5} als gevolg van het plan is afgerond 0,06 µg/m³. De planlocatie voldoet daarmee zowel in de huidige situatie als in de plansituatie ruim aan de wettelijke norm voor ultra fijn stof.

Conclusie

Ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit heeft het plan voor de realisatie van nieuwbouw met zorgfuncties en vijftien woningen ('Dok 12') aan de Parallelweg 9 in Alblasterdam geen substantiële nadelige effecten voor de leefbaarheid en gezondheid van de omgeving. Het plan voldoet ruimschoots aan de wettelijke bepalingen voor de luchtkwaliteit en kan derhalve zonder verdere maatregelen worden uitgevoerd.